

Ja, der er en grænse for en tyrans magt

af Jason Ross (EIRNS) – 26. januar 2026

En nation kan udholde modgang, uenighed og tilmed bitre faktionsstridigheder – og stadig forblive en republik. Det, den ikke kan overleve, er den stadige erstatning af lov med rå magt, indtil »autoritet« ikke betyder andet end den væbnede myndighed, der ankommer først. Amerika er nu vidne til, i realtid, hvordan det ser ud, når den udøvende magt kræver beføjelser, som forfatningen aldrig har tildelt, mens Kongressen stirrer forbløffet, som om ordene på papiret kun var ceremonielle.

Og alligevel bryder noget nyt igennem tågen: en reel og bred modreaktion mod de tiltagende overgreb. De udvidede indsættelser af immigrationspolitiet, ICE, gadekampe, fejlagtige anholdelser og dødbringende razziaer behandles ikke længere som »hård politik«, men som et brud på selve ideen om republikken. Når offentligheden ikke længere kan se, om valgene er retfærdige; når indenlandsk »retshåndhævelse« bliver umulig at skelne fra udenlandsk besættelse; når selv grundlæggende ytringsfrihedsrettigheder behandles som udvisningsgrunde – så er landet selv ved at gå i opløsning. Dette er den dybere fare, der gemmer sig bag dagens overskrifter: ikke kun chokket i Minneapolis, ikke de frigivne optegnelser om studerende, der er blevet udsat for forfølgelse på grund af deres beskyttede ytringsfrihed, ikke de fortsatte trusler mod Canadas suverænitet, ikke propagandaen for krig mod Iran – men fremkomsten af et enkelt, samlende princip, der går igen i dem alle: magt giver ret. I udlandet ser det ud som beslaglæggelse og intimidering. I hjemlandet ser det ud som et snigende forfatningsmæssigt tomrum, der udfyldes af føderale magtovertagelser.

Men der er en grænse for en tyrans magt – ikke fordi tyranner holder sig tilbage, men fordi virkeligheden til sidst nægter at samarbejde. Stauffacher udtrykker dette i Schillers skuespil Wilhelm Tell:

Ja! Der er en grænse for tyrannens magt!

Når den undertrykte forgæves søger retfærdighed,

Når hans tunge byrde ikke længere kan bæres,

med frygtløst hjerte appellerer han til himlen

og derfra henter han sine evige rettigheder

som forbliver hans, umistelige,

og uforgængelige som stjernerne.

Fra tiden omkring Den amerikanske Frihedskrig, gennem krigen i 1812 og borgerkrigen, var denne »tyran« Det britiske Imperium, som regerede gennem militær magt, økonomisk dominans og manipulation.

Spørgsmålet for USA, der går ind i 250-året for sin grundlæggelse, er, om vi blot vil fordømme sumpen – endeløst beskrive mudderets egenskaber, parasitternes anatomi – eller gribe det reb, der kastes til os: et nyt paradigme, der er republikkens løfte værdigt, baseret, ikke på simpel frihedskæmpende protest, men på den bedste intellektuelle tradition, der har formet Amerika selv: Leibniz' idé om, at formålet med regeringen er at fremme den almene velfærd og det menneskelige sinds kreative åndskræfter. Derfor er erklæringen den 12. januar ikke en »kommentar« til krisen, men en vej ud af den: en bevægelse af verdensborgere, der handler for at genoprette international ret, efterstræbe international vækst på basis af fysisk økonomi og opbygge ægte udviklingskorridorer – i stedet for at tumle, skandale efter skandale, ind i en ny mørk tidsalder.

Der er en grænse for imperiets magt. Spørgsmålet er, om vi nu vælger at indføre et nyt paradigme. Lad os skabe en bevægelse af verdensborgere!